

Šį puslapį išvertė mašininio vertimo programa [Nuoroda]. Mašininuose vertimuose gali būti klaidų, tekstas gali būti nevisiškai aiškus ir tikslus. Ombudsmenas neprisiima atsakomybės už jokių neatitikimų. Patikimiausią ir teisiškai tikslią informaciją rasite originale anglų kalba, kurio nuoroda pateikta pirmiau. Daugiau informacijos rasite mūsų [kalbų ir vertimo politikoje](#) [Nuoroda].

Sprendimas dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros (Frontex) atsisakymo leisti visuomenei susipažinti su dokumentais dėl paieškos ir gelbėjimo operacijos (byla 1610/2021/MIG)

Sprendimas

Byla 1610/2021/MIG - Atidaryta 16/09/2021 - Sprendimas 31/01/2022 - Atitinkama institucija Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (Netinkamo administravimo faktas nenustatytas) |

Skundo pateikėjas paprašė Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros (*Frontex*) leisti visuomenei susipažinti su dokumentais, susijusiais su 2021 m. gegužės mėn. Viduržemio jūroje vykdyta paieškos ir gelbėjimo operacija. *Frontex* nustatė, kad prašymas taikomas 13 dokumentų, tačiau atsisakė leisti susipažinti su šiais dokumentais. Tai darydama ji rėmėsi išimtimi pagal ES taisyklės dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais visuomenės saugumo užtikrinimo tikslais.

Ombudsmenės tyrimo grupė patikrino nagrinėjamus dokumentus ir konstatavo, kad, atsižvelgiant į didelę diskreciją, kurią Sąjungos institucijos turi tais atvejais, kai mano, kad kyla pavojus visuomenės saugumui, *Frontex* sprendimas neleisti susipažinti su dokumentais nebuvo akivaizdžiai neteisingas. Tačiau nebuvo aišku, ar tam tikros dokumentuose esančios nuotraukos negali būti paviešintos. Todėl ombudsmenė pažymėjo, kad *Frontex* galėtų persvarstyti savo sprendimą dėl šių nuotraukų.

Atsižvelgdama į šį pasiūlymą, *Frontex* suteikė platesnę teisę susipažinti su atitinkamomis nuotraukomis, ir tai, skundo pateikėjo nuomone, yra naudinga. Ombudsmenė palankiai įvertino *Frontex* sprendimą pasinaudoti savo diskrecija siekiant didesnio atvirumo ir skaidrumo ypač svarbioje srityje.

Dėl procedūrinių bylos aspektų ombudsmenė pažymėjo, kad *Frontex* laikėsi nustatytų prašymo nagrinėjimo terminų ir kad ji pateikė skundo pateikėjui išsamią nekonfidencialią informaciją apie aptariamą operaciją.

Ombudsmenė baigė tyrimą, nenustačiusi netinkamo administravimo fakto ir pagirdama *Frontex* už tai, kad sutiko su jos pasiūlymu.

Skundo aplinkybės

1. 2018 m. vasario mėn. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra (FRONTEX) pradėjo vykdyti bendrą operaciją „Themis“, pagal kurią Italijos valdžios institucijoms padedama vykdyti sienų kontrolę, stebėjimą ir paiešką bei gelbėjimą centrinėje Viduržemio jūros dalyje [1] 2021 m. gegužės mėn. vykdant šią bendrą operaciją buvo atlikta SAR operacija siekiant padėti mažam laivui iš stiklo pluošto su devyniais keleiviais, kuriems, kaip nustatyta, gresia pavojus jūroje.

2. 2021 m. rugpjūčio mėn. skundo pateikėjas, tyrėjas žurnalistas, paprašė FRONTEX leisti visuomenei [2] susipažinti su visais dokumentais, susijusiais su SAR operacija, konkrečiai: i) operacijos ataskaita, *įskaitant galimą fotografinę medžiagą*, taip pat visais dokumentais, kuriuose yra ii) geografinės koordinatės ir išsamus operacijos tvarkaraštis, ir iii) informacija apie devynių keleivių iškrovimo uostą.

3. FRONTEX nustatė, kad prašymas atitinka 13 dokumentų, tačiau atsisakė leisti su jais susipažinti. Tai darydama ji rėmėsi išimtimi pagal ES taisyklės dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais, teigdama, kad atskleidus informaciją galėtų būti pakenkta viešojo intereso, susijusio su visuomenės saugumu, apsaugai [3].

4. Skundo pateikėjas paprašė, kad FRONTEX peržiūrėtų savo sprendimą (pateikti „pakartotinį prašymą“). Savo ieškinyje jis prašė, kad, jei FRONTEX ir toliau laikytųsi savo sprendimų neleisti susipažinti su dokumentais, ji jam pateiktų tam tikrą informaciją, įskaitant 13 nustatytų dokumentų sąrašą.

5. 2021 m. rugsėjo 10 d. FRONTEX patvirtino savo sprendimą neleisti susipažinti su jos nustatytais dokumentais, tačiau informavo skundo pateikėją, kad jos žiniasklaidos ir viešųjų ryšių tarnyba atsakys į jo prašymą pateikti informaciją.

6. Nepatenkintas FRONTEX patvirtinančiu sprendimu, skundo pateikėjas kreipėsi į Ombudsmeną.

Tyrimas

7. Ombudsmenas pradėjo tyrimą dėl skundo pateikėjos pozicijos, kad FRONTEX neteisingai atsisakė leisti susipažinti su ginčijamais dokumentais.

8. Tyrimo metu Ombudsmenas gavo FRONTEX atsakymą dėl skundo, taip pat FRONTEX

žiniasklaidos ir ryšių su visuomene tarnybos atsakymo skundo pateikėjui kopiją. Ombudsmeno tyrimo grupė taip pat patikrino nagrinėjamus dokumentus skundo pateikėjo prašyme leisti susipažinti su dokumentais.

Pateikti argumentai

9. FRONTEX nurodė, kad dokumentuose yra neskelbtinos operatyvinės informacijos apie vykdomą operaciją, įskaitant informaciją apie naudojamos įrangos rūšį ir pajėgumus. Šios informacijos atskleidimas galėtų būti naudingas nusikaltėlių tinklams, nes šios informacijos žinojimas leistų jiems „*padaryti išvadas dėl įprastų pozicijų ir judėjimo modelių*“ ir „*keisti savo modus operandi, o tai kliudytų vykstančioms ir būsimoms panašioms operacijoms, dėl kurių kiltų pavojus migrantų gyvybėms*“.

10. FRONTEX taip pat nurodė, kad dokumentuose pateikiama informacija apie dislokuotų darbuotojų skaičių ir jų profilius. Atskleidus šią informaciją būtų galima atskleisti FRONTEX operacijų trūkumus ir pranašumus ir taip paveikti jų veiksmingumą.

11. FRONTEX padarė išvadą, kad dokumentų atskleidimas pakenktų bendros operacijos Themis tikslui, t. y. „*kovoti su tarpvalstybiniu nusikalstamumu ir neteisėtu sienos kirtimu ir užkirsti jiems kelią*“.

12. Skundo pateikėjas laikėsi nuomonės, kad SAR operacijos koordinatės ir informacija apie atitinkamų migrantų iškrovimo uostą (jo prašymo leisti susipažinti ii ir iii punktai) neturėtų būti priskiriamos informacijos, kuri, FRONTEX nuomone, negalėjo būti atskleista, kategorijoms. Taigi skundo pateikėjas paprašė FRONTEX pasidalyti šia informacija, jei ji ir toliau laikysis savo sprendimo neleisti susipažinti su ginčijamais dokumentais.

13. Skundo pateikėjas taip pat paprašė bendros informacijos apie bendrą operaciją Themis.

14. 2021 m. rugsėjo 28 d. FRONTEX žiniasklaidos ir viešųjų ryšių tarnyba pateikė skundo pateikėjui nustatytų dokumentų aprašymą ir informaciją apie bendrą operaciją Themis, įskaitant informaciją apie dalyvius. Ji taip pat išsamiai aprašė nagrinėjamą SAR operaciją, įskaitant tam tikrą konkrečią informaciją, kurios prašė skundo pateikėjas.

Ombudsmeno vertinimas

15. Peržiūrėjęs aptariamus dokumentus, ombudsmenas gali patikrinti, ar tai yra veiklos ataskaitos ir keitimasis informacija, parengta vykdančią bendrą operaciją Themis, ir ar juose pateikta FRONTEX aprašyta informacija. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad skundo pateikėjas paprašė pateikti tik su konkrečia SAR operacija susijusius dokumentus, atrodo, kad šie dokumentai iš esmės nepatenka į skundo pateikėjo prašymo leisti susipažinti su dokumentais taikymo sritį.

16. Kalbant apie tas dokumentų dalis, kurios gali būti laikomos įtrauktomis į prašymą leisti susipažinti, reikėtų pažymėti, kad ES institucijos ir agentūros turi didelę diskreciją spręsti, ar dokumento atskleidimas pakenktų viešajam interesui, susijusiam su visuomenės saugumu [4] .

17. Taigi Ombudsmeno tyrimo tikslas buvo įvertinti, ar FRONTEX laikėsi procedūrinių taisyklių, tiksliai apibūdino faktus ir pateikė atsisakymo priežastis, taip pat įvertinti, ar atliekant vertinimą padaryta akivaizdi klaida.

18. Pagrįsdama savo sprendimą remtis išimtimi ir nesuteikti prieigos, FRONTEX teigė, kad dokumentuose pateikta operatyvinė informacija gali būti naudojama nusikaltėlių tinkluose, todėl kyla pavojus bendrai operacijai Themis.

19. Panašioje byloje [5] Bendrasis Teismas pripažino, kad informacijos apie FRONTEX vadovaujamoje bendroje operacijoje naudojamą įrangą atskleidimas iš tiesų galėtų pakenkti visuomenės saugumui. Visų pirma, teismas nustatė, kad tikėtina ir numatoma, jog prekyautojai žmonėmis gali naudotis tokia informacija siekdami sekti ir (arba) užpulti susijusius subjektus, keliančius pavojų įguloms ir įrangai [6] . Tame pačiame sprendime teismas taip pat pažymėjo, kad atitinkama bendra operacija tebevyksta, todėl nustatyta rizika išlieka [7] .

20. Šioje byloje nagrinėjama informacija yra tokio paties pobūdžio. Be išsamios informacijos apie jungtinėje operacijoje „Themis“ dislokuotą įrangą, taip pat pateikiama informacija apie susijusius darbuotojus, operacijos geografinę teritoriją ir kitus su veikla susijusius duomenis. Atsižvelgiant į bendros operacijos Themis tikslą, t. y. „*kovoti su tarpvalstybiniu nusikalstamumu ir neteisėtu sienos kirtimu ir užkirsti jiems kelią*“, FRONTEX pozicija, kad šios informacijos atskleidimas pakenktų operacijai ir taip pakenktų visuomenės saugumui, negali būti laikoma akivaizdžiai klaidinga.

21. Nepaisant to, nebuvo aišku (iš išorės stebėtojo perspektyvos), kodėl tam tikrų laivo, kuris buvo SAR operacijos objektas, nuotraukų atskleidimas keltų ypatingą pavojų visuomenės saugumui. Atrodo, kad šios nuotraukos buvo padarytos iš tolo ir jose nebuvo matyti jokios įrangos ar darbuotojų, dalyvaujančių bendroje operacijoje Themis. Taip pat neatrodė, kad jie leistų nustatyti laive esančių keleivių tapatybę.

22. Atsižvelgdamas į tai, kad skundo pateikėjas aiškiai prašė pateikti galimos fotografijos medžiagos, ombudsmenas pateikė pasiūlymą FRONTEX, pažymėdamas, kad FRONTEX galėtų apsvarstyti galimybę atskleisti šias nuotraukas su sąlyga, kad bus atlikti visi būtini redagavimo veiksmai.

23. FRONTEX pritarė šiam pasiūlymui. Ji iš naujo apsvarstė savo sprendimą dėl šių nuotraukų ir, operatyviniams darbuotojams atlikus papildomą vertinimą, atskleidė nuotraukas, redaguodama ribotus geografinius ir asmens duomenis.

24. Skundo pateikėjas palankiai įvertino šį žingsnį.

25. Ombudsmenas giria FRONTEX už jos imlumą ir sprendimą pasinaudoti savo diskrecija

siekiant didesnio atvirumo ir skaidrumo ypač svarbioje srityje.

26. Kalbant apie bylos procedūrinius aspektus, Ombudsmeno tyrime nenustatyta jokių trūkumų, susijusių su tuo, kaip FRONTEX nagrinėjo šią bylą procedūriniu požiūriu. Konkrečiai, FRONTEX įvertino kiekvieną dokumentą atskirai, tiksliai apibūdino dokumentų turinį ir pateikė išsamias priežastis, dėl kurių manė, kad dokumentai negali būti atskleisti. FRONTEX taip pat atsakė skundo pateikėjui per nustatytą terminą [8] .

27. Be to, FRONTEX pateikė skundo pateikėjui informaciją apie dokumentų pobūdį ir išsprendė jo kartotinėje paraiškoje iškeltus klausimus tiek, kiek manyta, kad tai įmanoma. Todėl Ombudsmenas mano, kad FRONTEX veikė pagrįstai.

Išvada

Remdamasis tyrimu, Ombudsmenas užbaigia šią bylą pateikdamas tokią išvadą [9] :

FRONTEX nevykdė netinkamo administravimo. FRONTEX taip pat pritarė Ombudsmeno pasiūlymui dėl vieno atvejo aspekto.

Apie šį sprendimą bus pranešta skundo pateikėjui ir FRONTEX .

Rosita Hickey užklauso direktorė

Strasbūras, 2022 01 31

[1] Žr. <https://frontex.europa.eu/we-support/main-operations/operation-themis-italy/> . [Nuoroda]

[2] Pagal Reglamentą 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32001R1049> [Nuoroda], taikoma FRONTEX pagal Reglamento 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų 114 straipsnio 1 dalį: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj> [Nuoroda].

[3] Pagal Reglamento 1049/2001 4 straipsnio 1 dalies a punkto pirmą įtrauką.

[4] Žr., pavyzdžiui, 2018 m. liepos 11 d. Bendrojo Teismo sprendimą *ClientEarth/Komisija* , T-644/16:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=203913&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&dir> [Nuoroda].

[5] 2021 m. lapkričio 27 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Izuzquiza, Semsrott/Frontex*, T-13/18:

<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=221083&pageIndex=0&doclang=EN&mode=lst&d>
[Nuoroda].

[6] Ten pat, 72 ir paskesni punktai.

[7] Ten pat, 76 ir paskesni punktai.

[8] Žr. Reglamento 1049/2001 7 ir 8 straipsnius.

[9] Šis skundas buvo nagrinėjamas perdavus nagrinėti bylas pagal [Europos ombudsmeno sprendimą](#), kuriuo patvirtinamos įgyvendinimo nuostatos [Nuoroda].